

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. — fil.
Fél évre 4 kor. — fil.
Negyed évre 2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily
írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez
küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fil. Ajánlközásoknál eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fil.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint.

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. Márczius 13.

24. szám.

Követendő példa.

A legutóbbi napokban szinte véletlenül került szemünk elé egy fővárosi napilap »Vidék« című rovatában megjelent következő rövid terjedelmű, de annál fontosabb tartalmu apró közlemény:

»Egy főúr jótékonyága. Beregszentmiklósról írják nekünk: Schönborn Károly gróf, aki a múlt évben huszonötezer kora költséggel Beregszentmiklóson diszes iskolát építtet, négy iskolai teremmel és igazgatói lakással, most elhatározta, hogy Beregszentmiklóson internátust építtet oly erdészek gyermekei részére, akik egyébként nem taníttathatják a gyermekeiket, mert messze laknak minden iskolától. A jótékony főúr elhatározása alkalmazottjai körében nagy örömet okozott.«

Eddig szól a közlemény, mely külföldön egyáltalán nem keltene feltűnést, mert ott szinte mindennapi dolog, hogy a vagyonosabb birtokosok mindenképpen gondoskodnak arról, hogy alkalmazottjaik gyermekei megfelelő iskoláztatásban részesülhessenek még ott is, hol ezt egyébként a szülőknek részben az iskolától való távol lakása, részben pedig szerény anyagi körülményeik alig engednék meg azt a fényűzést, hogy gyermekeiket legalább a legegységesebb iskolai kiképzetésben is részesíthessék, nálunk

azonban egy ilyen hír már csak ritkaságánál fogva is méltán felkölti a figyelmet s az embereket elmélkedésre készíti.

Egy idegenből ideszakadt főúr, ki egy vármegyére való területet vall magáénak, nem elégszik meg a rangjával és vagyonával járó gondokkal és örömmel, mint a melyek közé nálunk közönségesen a lóversenyek, külföldi fürdők, kártyaasztalok, híres énekesnők, színésznők stb. számítvák, hanem túl megy a nagyuri rendes passziók határán s leereszkedve szerény állásu alkalmazottjai kunyhóiba, kipuhatólja azok fájdalmait és keserveit s nincs egyéb sürgősebb teendője, mint hogy ezeket gyógyítani igyekezzék.

Az ember földi hivatása a családalapítás és fájának szaporítása és tovább fenntartása. Ennek a hivatásnak a betöltése kivált az erdészeti és vadászati személyzetnél képez életszükségletet, mert ez rendszerint a társadalomtól, az emberektől távol eső helyekre van szőlítva terhes szolgálata által s életét az erdők, a havasok rengetegeiben, szinte teljesen magára hagyatva lenne kénytelen eltölteni. Az ilyen pályára lépett ifjunak tehát első és legfőbb gondja az, hogy magának élettársat keressen, ki vele örömét vagy bűját-baját megossza s támasza, vigasztalója legyen az ő elhagyatottságában. Ki gondolna ilyen körülmények közt arra, hogy az eleivel csak két tagból álló család idővel szaporodni fog s a kis nemzedéknek majdan nem csak testi, de szellemi táplálékra leendő szüksége? Ez bizony vajmi kevésnek jut eszébe akkor, midőn

a gonosz nyelvek szerint a házasság rabigájába hajtja fejét, a költők szerint pedig a házasság rózsaláncaival övezi derekát.

Szóval a házasság megvan s csakhamar jönnek és évről évre szaporodnak annak következményei: a gyermekek is. A kis erdei ház apránként megélénkül s míg eleivel az öröm, úgy később az aggodalom és gond üti fel tanyáját a szülők keblében.

Az apróság lassankint felcseperedik s itt az ideje, hogy a gondos szülői nevelés után iskolai oktatásban is részesüljön.

Iskolai oktatás! Könnyű ezt mondani ott, a hol az iskola ott van a harmadik-negyedik szomszédban, de mit kezdjen az olyan szülő, ki minden emberi hajléktól, falutól várostól nagy, gyakran száz kilométernyi távolságban lakik?

Azt fogják erre a beavatatlanok mondani, hogy hiszen ez nem akadály; lehet annak a gyermeknek a faluban, a városban is otthont szerezni. a melyből az iskolát látogathatja. Igen ám, de ezek nem vetnek számot azzal, hogy azért a gyermekért fizetni kell ilyen esetben nem csak az iskolapénzt, beszerezni neki a szükséges tankönyveket és íróeszközöket, hanem fizetni kell még a tartási díját is, mert olyan idegen alig akad, a ki hajlandó lenne a más gyermekét csak azért, hogy az iskolai oktatásban részesülhessen, ellátásban és gondozásban ingyen részesíteni.

És ezek a nehézségek azok, a melyek miatt az erdészeti és vadászati személyzet százaitól

meg van tagadva az a jótétemény, a melynek majd minden kaszás-kapás ember a részese: hogy gyermekeit iskoláztathassa, hanem a szegénység jármában nyöhhve, kénytelen abból a kevésből, a mit ő maga tud, minden pedagógia gyakorlat és tudomány hijával annyit belecsepegtetni zsenge gyermekébe, a mennyit éppen szolgálati elfoglaltsága mellett lehetséges és a mennyit képes a saját tudásának határai közt.

A népiskolákról szóló törvény határozottan megjelöli azt az életkort, a melyben minden gyermek kivétel nélkül iskolakötelesnek mondatik ki és a szülő köteles is azt büntetés terhe alatt iskoláztatni. Igaz és sajnos, hogy még mindig akadnak olyan szülők, kik gyermekeiket ott sem küldik szívesen iskolába, hol az mondhatni az orruk előtt van, de vajjon képzelhetünk-e ilyeneket a rendszerint intelligensebb elemekből álló erdészeti és vadászati altisztek közt? Bizon ha ezek nem küldik gyermekeiket iskolába, annak oka csak az lehet, hogy lakásuk ettől távol esik s javadalmazásuk annyira szerény, hogy az csak a mindennapi kenyeret adja meg, arra azonban nem futja, hogy belőle még a gyermekek iskoláztatási költségeit is fedezhetnék.

Nyilván ilyen volt a helyzet Schönborn gróf uradalmában is és ez indította a nemes szívű grófot arra, hogy alkalmazottjai gyermekeinek iskoláztatását a lehetőségig megkönnyítse.

Valóban szép és nemes cselekedet, áldja meg érte az Isten! Vajha követnék példáját a többi erdőbirtokosok is; hiszen annyian van-

Tengeri csata.

Az »Alsó-Lendvai Híradó« után.

1920-ban vagyunk. Gyönyörű augusztusi nap. Az ég fellegtelen, enyhe szellő járja át a leget. Az Atlanti-Óceán hullámain egy uszó vár siklik tova. Az amerikai hadihajó, a »Washington« ez, a mely a hajó építés művészetének egyik legszebb vívmánya, legteljesebb tökéletessége.

Amerika jelenleg háboruban van Angliával. A »Washington« az angol »Stuart« nevű hajót keresi, hogy megütközzék vele.

A hadihajók alakjnkra nézve nem hajókra hanem uszó citadellákra emlékeztetnek. Az acelpáncélnak átlag fél méter a vastagsága. A hajó legfelsőbb emelete 80 láb magas a vízvonál felett, a zászló 110 lábnyi magasságban leng a hajó fölött. Az árbockosárban

ülő matróz villamos csengővel jelzi hogy »ellenség a láthatáron«. Az ügyeletes tiszt értesíti erről a kapitányt, a ki az első toronyból rögtön szemügyre veszi az ellenséges hadihajót. A legtökéletesebb messzelátó segélyével meggyőződést szerezhet a »Stuart« hatalmasságáról.

A kapitány parancsára az uszó vár megváltoztatja utirányát Teljes gőzzel rohan most a »Washington« a »Stuart« felé. Még csak hét kilométer a távolság a két hajó között. Négyezer méternél a lövegek működni kezhetnek.

A »Washington« tisztjei kiadják a vezényszót: »csatára készen«. A két hajó nagy sebességgel közeledik egymáshoz. Minden percben ezer méterrel kisebbedik a távolság. A mérnökök a gépeknél állanak a matrózok a hajó felszereléseknél várják a vezényszót, a katonák ágyuiuknál lesik a parancsot, a tüzekek puskáikat szorongatják a kezükben az acelpáncélozott mellvédők mögött. A revolverágyuk és kézi fegyverek csak kétezer méternyi távolságban használhatók. A

nak, kiknek személyzete hasonló jótéteményre szinte vagy még jobban is rá van szorulva s ilyen többek között maga az erdőkincstár is.

Leghivatottabbnak vélnők ugyan egy nagy, országos internátus alapítására az Országos Erdészeti Egyesületet, nem kívánván ugyan tőle, hogy ezzel saját s más célokra szánt vagyonának nagyobb mérvű megterhelését, hanem csak az alapításra vonatkozó kezdeményezés kézbe vételét és a mozgalom megindítását. Nem kételkedünk benne, hogy erre vonatkozó felhívása nem csak az erdőbirtokosok szívében élénk viszhangra talál, sőt meg vagyunk győződve, hogy az erdészettel közelebbről érintkező fa- és más iparvállalatok is szívesen felkarolnák a szent ügyet.

A szép példa ime itt van, csak követőre van szükség s ismét legördülne egy nagy kő számos szülő szívéről!

A szarvas,- dām- és özvad és ezek okszerű kezelése.

Irta: **Vihar Győző.** — (Folytatás.)

Ugyancsak az agancsok hozzá dōrsöléséből származnak a fák törzsein észlelhető »horzsjelek« is, melyeket szintén csak bika hozhat létre.

A bika járásai közben gyakrabban szétszórja, szétteregeti agancsaival a hangyabolyokat és vakondtúrásokat s erre azt mondjuk, hogy a bika »enyeleg«.

hajó mélyén orvosok készítik a kötszereket és várják a sebesülteket. Már a betegek ápolói is helyükön vannak.

A »Washington« négy forgó tornya következőképpen van felszerelve. A két főtornyon négy tizenkét fontos ágyu van elhelyezve. Mindeu tornyon két hasonló nagyságu löveg áll lövésre készen. Ezeken kívül a hajó még nyolc nyolcfontos gránátlöveggel rendelkezik. Egy husz hatfontosból álló üteg egészíti ki a hajó ágyufelszerelését s még két revolverágyu mellett is éberen örködnek a tüzérek. A felső lövegek 25 láb magasságban vannak elhelyezve a vízvonallal felett. A legalacsonyabb fekvésű ágyu 16 lábnyira emelkedik a víz felett. A fedélzet pedig valóságosan hemzseg a sok ágyutól . . .

A hajók közelednek. A jel a csatára minden pillanatban várható. Rövid beszélgetés után a kapitány parancsára az első tornyon levő hadnagy a fedélre megy. Ez azért történik, hogy a kapitány elesése után a hajó ne maradjon parancsnok nélkül.

A dām vadat illetőleg: ennek csapabeli ismertetőjelei a lapátos és a tehén közt ugyanazok, mint a szarvasnál; az erősebbek és a gyengébbek közt a méret határoz, de az egyedül barangoló dām vad rendesen öregebb bika.

Az őzet illetőleg is nagyban állanak a már elmondottak, de inkább már csak a bakok között való megkülönböztetésre nézve.

A bak őz jelenlétére vall a »horzsolás«, mely még a lehántás után is tart s mely állandó nála, a mig csak fejdíszét viseli.

A vizezésnél szintén a már ismertetett különböző mód tapasztalható.

Több őz lévén együtt, elől egy suta s hátul rendszerint bak halad.

Az erős bak haladás közben a suta nesztelenebb haladásától jól megkülönböztethetőleg lábait erősen a talajhoz csapkodja.

Végül a bika »ecsetje« és tiszta fehéren villogó »tükör«-je mindig alkalmas arra, hogy azt a »seprős« és mocskos sárga színű suta »tükörjétől« megkülönböztetve, a kétféle ivaru egyedek közt biztos különbséget tehessünk.

* * *

Tekintve azt, hogy egy vadászra nézve sem lehet közömbös kérdés az: vajjon lövése talált-e vagy nem és mivel az sem utolsó rendű kérdés, vajjon a duvadak lakmározzanak-e vadászati sikereink tágyából, vagy pedig mi magunk értékesítsük-e azt; tekintve, hogy főleg a szívósabb természetű vadnál a lövést csak ritkább esetben követi a »tűzben rogyás«: feltétlenül gyakorlati beccsel bír a lövés eredményének felismerése, mert számos esetben megtörténik, hogy a vad a lövést követőleg látszólag egészen vidáman áll odább, holott az a halál csiráját viszi magával. A lövést követőleg tehát a vad viselkedése mindenkor figye-

A haditerv nagyon egyszerű. A járművek arra törekednek, hogy folyton jobbra-balra evezve, minél több jól irányozott lövést intézenek az ellenségre. Az ujkori tengeri csata csak nagyon rövid ideig tart: a legénység tudja ezt jól és el van szánva mindenre. Mindenütt csak a parancsra várnak.

»Négyezeröttszáz méter távolság az ellenségtől!« jelentik az árbokkosárból. Az üteg parancsnokok 4000 méterre állítják be ágyuikat. A tüzérek elektromos gyújtókkal készülnek a bombavetésre.

»Vigyázz!« hangzik a parancsszó. »Tűz«, reá a felelet. Borzasztó dőrej és nyolc csőből két négyfontos és hat hatfontos löveg hasítja át a léget.

A »Stuart« a csata megnyitását nehéz lövegekkel várta, mert félpercig vár, míg a támadását vizsnozza. A »Stuart« könnyű lövegei a »Washington« egyik hatfontosát elhallgattatja és két embert megöl. A csata tovább folyik. A tornyokon a tisztek messzelátókkal figyelik a lövések hatását. A »Washington« kapitánya meggyőződik róla, hogy méltó ellenféllel van dolga.

lemmel kísérendő, mert az a lövést magatartásával »nyugtázní« szokta.

Ha a vad a lövést követőleg mit sem jelez, avagy ijedtében egyszerűen csak kirúg s azután iramodik tovább, majd megáll és kíváncsian visszatekintve folytatja utját, akkor bizonyosak lehetünk abban, hogy lyukat lőttünk . . . a levegőbe, de ha »jelez«, azaz: ha magasra ugrik, akkor bizonyos, hogy a vad kisebb vagy nagyobb sérülést szenvedett.

Szívlovésnél a vad rendszeren helyben marad, avagy néhány erőltetett lépést haladván összeesik és ott marad.

Ugyanez következik be, ha a lövés elkerülte ugyan a szívet, de a vállapot érte, csak hogy a vad kimulása ebben az esetben csak későbbben, többnyire csak pár óra múlva történik meg, ha azonban a lövés mind a két vállapot összeroncsolta, akkor a vad képtelen tovább állni és nyomban összerogy.

Ha a lövés a tüdő mindkét szárnyát átjárta, a vad képes ugyan még hosszabb távolságra menekülni, de elfekvő helyet a közeli sűrűben keres, hol rövid idő alatt kiszenved. Ha azonban a löveték a tüdőnek csak egyik szárnyát lyukasztotta át, avagy ha azt csak horzsolta, akkor a vad igyekszik a kiömlő vért föl- és kiköhögni s rendszeren messzebb elvánszorog, sőt néha el is iramodik, de ha erős a vérveszteség, akkor elfekszik és fekhelyén elvérzik.

A máj, a lép s a vese erős sérülése esetén is rövid idő múltán bekövetkezik a halál, habár az ekként sebesített vad gyorsított iramban igyekszik menekülni, de csak azért, hogy valamelyik közelebb eső sűrűben minél hamarabb elfekhesse és nevezetesen a vese lövésnél hátát is erősen meggörbíti, a lépsérülésnél pedig fájdalmát még külön hanggal is jelzi. Gyengébb máj, lép s vese sérülést messzebb elvisz a halál jelöltje és a kiszenvedés csakis órák múlva történik meg.

Az agyvelőt, az agynyujtványt, a gerincvelőt, a

nyakütért és a légcsőt ért jó lövések tűzben összegyógyást vonnak maguk után, de ha az agy, a nyakcsigolya és a hátgerinc a velő érintése nélkül csak horzsolva lett, habár csontsérülés is történt, a vad nem csak elmenekül, de rendszeren föl is épül és emez utóbbi sebesítések éppen nem halálosak még akkor sem, ha a vad a lövést követőleg talán össze is rogyott, mi gyakori eset ugyan, azonban ilyen sebeséseknél hirtelen csülökre kap s tovább áll.

A farlövés magában véve könnyebb sérülés, de ha ennek következtében s belső nemesebb szervek is szenvedtek sérülést, akkor ez a lövés is halálos kiemenetelű szokott lenni.

Ha a lövés két lábszárt tör össze, akkor a vad nem menekülhet el, három lábon azonban tovább áll és a mellső láb sérülését kevésbé sanyli meg, mint a hátulsót.

Ha a lövést követőleg valamely vad a csapatból kiválik, külön megy vagy csak vissza is marad, az is biztos tünete az illető egyed sérülésének.

Egyebekben pedig: a vállapon talált vad rendszeren tűzben rogyik össze s habár szívóssága mellett tovább viszi a lövést, ha az nagyon magasán érte, még messzebb — dacára az esetleges összerogyásnak is — ha az igen mélyre esett, sőt az utóbbi esetben a vad legtöbbnyire csak a dúvadak prédájává válik.

A szügylovésnél rendszeren hanyatt vágja magát a vad és helyben marad.

Ha vékonyában érte a vadat a lövés, akkor az erősen kirúg és hátát olyan erősen meggörbíti, hogy vékonyai egészen behorpadnak s fájdalma szembeszökő, de egyébként testi ereje csak lassan fogy és a végkimerülés csak több óra múlva következik be, ebben az esetben tehát a vad képes ugyan tovább állni, azonban ha nem lesz abajgatva, a nagy fájdalom gyors elfekvésre kényszeríti őt.

A hajók most kétezer méternyire közelednek egymáshoz és a »Washington«-ról két tizenkét- és egy nyolc fontos dördül el.

Egyszerre a »Washington« első tornyán egy véres jajkiáltás hallatszik és egy tizenháromfontos bomba az amerikai hajó páncéljára hull, egy másik az első tornyán dörren szét s egy tizfontos gránát behorpasztja a fedélzetet, míg egy hasonló löveg léket üt egy kisebb torony oldalán. Tizenkét ember halott, tizenöt sebesült. Lényeges kár nem esett a »Washington«-ban.

A hajókat már csak ezerkétszáz méter választja el egymástól. Mindkét részen a leghatalmasabb golyószóró egybevész a gyorstüzelők bömbölésével és a revolverágyuk ropogásával. A könnyű tüzérség, ugyanint a kézi fegyverek, a lövéseknél irányítják gyilkait az ellenre, hogy az ellenség tüzeit jól célzott lövéseikkel leterítve, az ágyuzást megakadályozzák. Ezalatt a nehéz lövegek a hajó alsó részére irányulnak, de csak a »Washingtonnak« sikerült ebbeli célja, mert »Stuart« páncélozása gyöngébb ellenfelénél.

Lángtól és füsttől borítva, folytonosan bömbölés és dörgés közepette, halált osztó lövegeket okádva, közeledett egymáshoz háromszáz méterre a két ellenséges hajó. Célozni immár lehetetlen. Minden ágyu, minden puska a legelképzelhetőbb gyorsasággal ropog. Nem látni mást, csak tűzsugarakat, nem hallani egyebet mint dörgést és csörrenést. A hajók már imbolyognak a vizen. Ez a halál és pusztulás pokla. . .

Lábnyi vastagságu acélpáncélok robbannak szét, hatalmas acélbástyák söpörtetnek el, torony emelvények dőlnek romba, óriási ágyuk csövei pattanak ketté, az emberek úgy hullnak, mint a legyek. A »Washington« egyik tornya, melyen nyolcfontosak voltak, ledől. Egy tizenkétfontos bomba a »Stuart« egyik tornyát rántja le. Míg a »Washington« kisebb sérüléseivel szakadatlanul küzd, addig látni, lehet, hogy a »Stuart« a hajótestben, az orrán szét van roncsolva.

Mindkét hajó torpedókat is küldött egymásra. A »Washington« torpedói nagyon mélyen a vízbe vesztek

A gyomorlövést nem szokta különlegesen jelezni a vad, de ha egyuttal bélsérülés is történt, akkor a vékonylövésnél említett tünetek állanak elő; gyors iramban menekül messzire, hasa földuzzad, lefekszik és görcsösen összezsugorodik, vagy éppen ellenkezőleg mereven kinyújtózkodik s ebben az esetben lépései mindenkor »hátra maradnak«.

(Folytatása következik.)

Hasznos tudnivalók.

A malomkonkoly mint takarmány. A malomkonkoly közönségesen az őrlésre kerülő kenyér-gabonaféleségek (búza és rozs) rostállási hulladéka, mely aszott- és törött szemű gabona, konkoly, vadbükköny és más gyommagvakból áll. Minél több benne a három első alkatrész, annál többet ér és minél több abban a gyommag, annál kevesebbet. Tápláló értékre a buza, konkoly és vadbükköny megközelítik a tengerit és még a darált gyommagvak is megközelítik a korpa tápértékét, úgy, hogy e tekintetben a konkolydara közepűt áll a tengeri és a korpa között. A konkolydara azonban, — főleg ha sok benne a konkoly és a gyommag, — részben mérgező hatású takarmány, amelyet csak óvatosan, más abraktakarmányokkal keverve étethetünk és ép ezért valóságos értéke és úgy beszerzési ára is jóval csekélyebb valóságos tápértékénél.

A malomkonkoly egészben véve mégis igen jó erő és tejelő abraktakarmány és ezért aránylagos olcsóságánál fogva, megdarált állapotban igen jó sikerrel használható úgy az ígás-állatok, mint a fejőstehenek és növendék szarvasmarha abrakolására. Miután a

tulajdonképeni konkoly csak ritkán fordul elő benne nagyobb mennyiségben, mérgező hatása nem igen tapasztaltatott. De mert ez az eshetőség is előfordulhat, tanácsos azt más darafélékkel vagy korpával felezésben keverve étetni. Így azután minden aggodalom nélkül. tetszés szerinti mennyiségben adagolhatjuk.

Hizlalásra a malomkonkoly-dara nem ér föl a gabona és főleg a tengeri-darával, míg a korpával körülbelül egyenértékű. Fiatal marha és süldők hizlalásánál azonban, hol a hizlalás első időszakában a húsképződésre és ezzel a test megerősítésére kell törekednünk, a tengeri és gabonadara egy része konkolydarával igen célszerűen pótolható, mert ez utóbbiban igen sok a húsképződést előmozdító fehérje-anyag.

Egészben véve a malomkonkoly aránylag olcsó abraktakarmány és előnyösen fölhasználható a drágább gabona és tengeri-dara pótlására. — Mivel azonban értéke főleg összetételétől függ, célszerű, ha darálatlan állapotban vásároljuk, amidőn meggyőződését szerezhetünk összetétele és valóságos értékéről.

KÜLÖNFÉLÉK.

A világ leggazdagabb embere. John D Rockefeller az, aki ezt az irigylésre méltó címet joggal viselheti. Az örökké haragos és májbetegsége miatt elkeseredett milliárdos néhány hónap óta derűs hangulatban van, mert unokája született és így nem gyötri már az a gondolat, hogy irtózatossá nagy vagyona halála után szétforgácsolódik a rokonok kezén. Igaz ugyan, hogy az ég csak részben teljesítette Rockefeller óhaját, — azt szerette volna, ha fiugyermeke születik az ifjú Rockefeller-párnak de — de hát elvégre ez ellen nem lehet semmit sem tenni, ha még olyan gazdag is az ember. A John D. és William Rockefeller-cég — atya és a fia — most már nyugodtabban harácsolhatják össze az egész világ pénzét mert van már egyenes örökösük. Rockefeller vagyona egy- és negyedmilliárd

a »Stuart« ennek ellenében nagyobb sikereket ért el. Csak a kellő és gyors óvóintézkedések mentették meg az amerikai hajót, hogy egy torpedó derékon kettézuzza. A hajók ismét közelebb jutnak egymáshoz. Az amerikai kapitány látta, hogy a »Stuart« előrése a vízbe süllyed, ezért összes lövegeit az angol hajó orrára irányítja.

A »Stuart« nem marad adós a felelettel és egy gránátja a »Washington« kis tornyát lerombolja. De most látható, hogy a »Stuart« nagyon nehéz veszteséget szenvedett. Lassabban evez, főtornyán az ágyuk elhallgatnak. Kórodái telve vannak sebesültekkel, a fedélzeten rakáson fekszenek a halottak. A hajótesten lécek vannak, melyeken betölül a víz. A páncélozás repedezett, a tornyok ingadoznak és a mi a legborzasztóbb, főcsavarmente teljesen megrongálódott. A mérnökök hiába fáradsz, hogy helyrehozzák a bajt.

Most a »Washington« nekiment a megrongált hajónak. Még egyszer lő a »Stuart« és azután elhallgatnak az ágyai. A »Stuart« vagy elsüllyed vagy meg-

adja magát. Magát elsüllyeszteni, annyi volna, mint a legénységet feláldozni.

»Kétszáz méter!« jelenti a tiszt leverten a »Stuart« kapitányának, a ki parancsot ad a fehér lobogó kitűzésére. Nemsokára ótt leng a megadás és a béke jele a kapitány hidján.

Az amerikai hajó lassan a »Stuart« felé közeledik. Az angol hajó bizonytalan ingadozik a víz felszínén. A szokásos formalitások után a legyőzött hajó csakhamar követi a győzött. — Ez két hajó harcának a képe! Elképzelhető most, hogy mily irtózatossá, ha egész hajórajok mérik össze erejüket.

Nagy Béla.

Adomák.

Anyá. Még alig három hónapja, hogy férjhez mentél és máris válni akarsz. Olyan hamar meguntad a házasságot?

Fiatal menyecske. Nem anyám, hanem csak a te tanítást követem.

Anyá. Az én tanításomat?

Fiatal menyecske. No igen, hiszen gyerekkoromban az ebédnél mindig azt mondtad, hogy akkor kell abbahagyni, mikor legjobban ízlik.

dollár sőt a tulozni szerető yankeek hárommilliárdra is becsülik. Érdekes, hogy Rockefellernek tizenhat esztendőskorában 10 dollár volt az összvagyon és éppen ez világítja meg azt a hatalmas üzleti szellemet amelynek segítségével évek során a világ leggazdagabb embere lett a koldusfiúból. 1855-ben 10 dollárja volt. Egy évvel később 100: 1858-ban már 500 dollár megtakarított pénze volt. Husz éves korában 1500 dollárja volt és 31 éves korában már 300.000; 34 éves korában 1,200,000 dollár; 44 éves korában már 26,000.000 dollárja volt. 1893-ban mint 54 éves férfi 750,000.000 dollárra szaporította vagyonát. Az ezután következő 10 év alatt érte el vagyona azt a szinte mesészerű összeget: egymilliárd dollárt. Rockefeller ma is királya a petroleum-trustnak és ez maga százmillió évi jövedelmet hajt neki. Más számtalan milliót hoz a konyhájára vagy tizenkét vasut mely az ő tulajdonát képezi. Az Unió legnagyobb vasutai az övéi, éppen úgy számtalan ólom-, szén-, vas- és ezüstbánya. Egy humorista így jellemezte Rockfellert: Ez az ember úgy az emberekből, mint a földből kiszívja az utolsó csepp velőt is. Rockefeller csak nagyritkán mutatkozik New-Yorkban. Körülbelül egy órányira a várostól van fejedelmi kastélya, ahol teljesen elszigetelve él és csak a telefon, meg távirat segítségével intézi óriási börze-manővereit és intézi Amerika, sőt az egész világ pénzpiacának sorsát. Soha senki sem volt hatalmasabb, mint ez a májbeteg milliárdos. Ugy hirlük, hogy rettenetes vagyonát végrendeletileg unokájára testálta aki számára a newyorki társaság már völegényt is talált, még pedig nem kisebb urat, mint a német császár egyik fiát szánják neki. Ez a kombiáció erősen hitelre talál a yankeek közt és egy izben az öreg Rockefeller előtt is említette valaki, mire ravasz mosolylyal így felelt: Miért ne volna ez lehetséges? Pénzzel és még hozzá ennyi pénzzel mindent el lehet érni. Egy sok idővel rendelkező amerikai matematikus kiszámította, hogy 1920-ban, vagyis mikor az unokából tizenhat esztendőskor hajadon lesz, vagyona már billiókra, sőt trilliókra fog rugni, Ezzel a mesés vagyonnal megengedheti magának azt a tréfát, hogy a földtekét 100 láb szélességben 100 dollárosokból álló övvel láthassa el. Ezerszer több lesz a vagyona, mint az Egyesült-Államok összes lakóinak együttvéve. Mójában lesz mindent megvásárolni ezen az egész világon, az összes gyárakat, vasutakat, bányákat, sőt magát az egész földet és neki fog szolgálni az egész emberiség. Megteheti azt is, hogy a világ minden egyes emberének 100.000 dollárt ajándékozhat aranyban. Ha a többi amerikai milliomosnőhöz hasonlóan egy angol herceghez menne feleségül, akkor ahhoz, hogy vagyonát Angliába szállíthassa egy több száz hajóból álló flottára lesz szüksége, melyek mindegyike több millió tonna aranyat kell, hogy szállítsou az angol partig, ahol viszont több millió vaggonra lesz szükség melyek hossza fölér az aequatorral, hogy az aranyat férje házához szállíthassa. Ha ezüst-pénzben volna vagyona, úgy abból egy akkora oszlopot emelhetne, hogy fölérne egészen a napig és fele még akkor is úgy csüngne alá a földre.

Fairtás villamossággal. Franciaország néhány erdejében kísérleteznek a fáknak elektromosság útján való kivágásával. Az eljárás abból áll, hogy egy platina-drótot a villamos áram segítségével izzásba hoznak és azután fűrészmódjára használják. Ezen módon a fákat sokkal könnyebben és gyorsabbau lehet ledönteni, mint egy közönséges fűrésszel, azonkívül fűrészporszem képződik és az a csekély szenesedés, melyet a drót okoz, még előnnyel is jár, amennyiben konzer-

válja a fát. A munka mintegy nyolczadrész annyi időt vesz igénybe, mint a régi eljárás. Alighanem azonban csak a nagykiterjedésű francia sarjerdők vékony faanyagát döntik így módon.

H I R E K.

Harmincheten vannak azok a tisztelt olvasóink, kiknek előfizetési díj hátralékuk az egy évit már meghaladta s azt ismételt intéseink dacára is rendezni elmulasztották. Ezeknél a lap további küldését a mai számunkkal beszüntettük. E hó végével ujból ennyi várhatja ugyanilyen okból a beszüntetést. Ha ez így fog menni, eljön az idő, hogy lapunkat kénytelenek leszünk véglegesen beszüntetni akkor, midőn más hasonló testületek lapjai hova tovább jobban fejlődnek és virágzanak. Bizon szomorú dolog, hogy az erdészeti és vadászati altisztek a tisztán az ő érdekeikkel foglalkozó ezt az egyedüli lapot se tudják fenn tartani!

Vadászat siketfajdra. Vadászöröket széles körben fogja érdekelni a földművelési minisztériumnak hiradása, hogy a besztercebányai erdőigazgatósághoz, továbbá a lipótújvári főerdőhivatalhoz és a soóvári és otocsáci erőhivatalokhoz tartozó kincstári területeken megállapított díj mellett bizonyos számú fajdkakas vadászatát engedélyezi. A díj leelőtt siketfajdkakasért 40, nyírfajdkakasért 20 korona, azonfölül a vezető dija minden leelőtt fajdert 10 korona. Ennek fejében a leelőtt madár a vadász tulajdona lesz. Bővebb fölvilágosítás a minisztérium erdészeti főosztályában, a királyi vadászati felügyelő hivatalos helyiségében (V. kerület, Zoltán-utca 16.) és közvetlenül az illető erdőhatóságoknál nyerhető.

Méreg a pálinkában. Ez év elején Krassó-Szörény vármegye egyes vidékein számos ember megbetegedett, sőt meg is halt a pálinkától, a melyről megállapította a hatóság, hogy ólommal van megmérgezve. Most azt jelentik Lugosról, hogy hasonló eset történt Bánya, Rudária és Lapusnik községekben. A mérges pálinkától eddig husz ember meghalt s még huszan oly súlyosan megbetegedtek, hogy fölépülésükhöz alig van remény. A bűnügyi vizsgálatot a bozovicsi királyi járásbíróság megindította és megállapította, hogy a megbetegedések és a halálozások állítólag a Gyokits oravica cég gyárában készült pálinkától származnak. A vizsgálóbíró a meghalt és eltemetett emberek tetemét exhumáltatja a közigazgatási hatóság pedig a gyanus üstöket lefoglalta, a bennük főzött pálinkákat elkobozta és zár alá vette. Minden körülmény arra vall, hogy most is épp oly bűnös manipulációról van szó, mint a Bisztra-völgyi mérgezési eseteknél.

Életunt önkéntes. Temesváron a Nándorkaszárnyában agyonlőtte magát Ruda László, a 101. számú gyalogezred önkéntese. A szerencsétlen fiatalember az önkéntesek iskolatermében Manlicher-puskával a szájába lőtt s a golyó szétroncsolta egész fejét. Rnda László, a kinek Budapesten laknak a szülei, itt végezte középiskoláit, majd az egyetem bölcsészeti fakultásán folytatta tanulmányait és mint végzett bölcsész és tanárjelölt lett egyéves önkéntes. Barátai igen tetséges, de csöndes és magába zárkózott fiatalembernek ismerték. A szerencsétlen fiatalember semmi írást sem hagyott hátra. a mely tettét megmagyarázná.

Lassu halál. Hogy az olvasó be legyen avatva a lassu halál titkaiba, csak olvassa el az alábbi tudósítást, amely Hanoiból érkezett egy fanciá lapnak. Ez a tudósítás pedig furcsa dolgokat mond el. A Jonkinggal határos Kuangsi khinai tartományban nagy az izgalom a khinai rendes csapatok egykori vezére, Su marsall miatt, akit, amiért nem tudta a lázadást elnyomni, a rettenetes lassu halálra ítélték, amelynél szörnyűbbet barbár agy még ki nem eszelt. Ez a khinai büntető-törvénykönyv büntetésfokozatának az utolsó hajtása, ennél külön büntetés nincs. Felségsértést, házasságtörést, sirgyalázást lassu halállal sújtanak, amely legjobb esetben három napig tart, de egy álló hétig is elhúzódhatik. Az eljárás. a következő: A halálraítéltnak először a körmeit szaggatják ki, úgy a kezéről, mint a lábáról, aztán a legnagyobb gonddal az izmait szedik szét, először a lábikráin, azután a combján, végre a karján. Majd a csontokat lazítják meg. Ha nem ez csak bevezetés. Következik a törzs Ezen bemetszéseket végeznek és a bőr és a hus közé rizst tömnek. Majd a fejet preparálják, miközben természetesen még egyre él a páciens. A haja szárait, a szempilláit, a fogát egyenkint huzzák ki. A birodalom középső részének egyik igen nagybecsült méltósága dicsekedett el azzal, hogy nagyon elmés befejezést talált ki a lassu halálhoz. Ő tudniillik az ötödik napon kiszuratta a széttrancsrozott elítéltnak a szemét és a szemgolyónak megfelelő apró vörös bogyókat dugott a szem üregébe. Ezt a lassu halált kellett volna Su marsallnak is elszenvednie, de ő módot talált arra, hogy kegyelmet kapjon. Drága multság volt, de természetesen megérte a pénzt. A marsall ur olyan cellába került, amelyben kevéssel azelőtt egy újságíró volt elzárva. Ez a tollforgató nem a legteljesebb hódolatról tanuskodó kifejezéseket használt a császár ellen, s ezért kellett a lassu halált elszenvednie. A marsall észrevette, hogy csupa fog, haj és köröm veszi körül a cellában. A szegény zsurualszta hátrahagyott tulajdona volt mindez, de Su nem érezte jól magát ilyen környezetben. Hogy megszabaduljon tőlük, ez hétezer taéljébe került. Másik cellába került. Aztán sokat, nagyon sokat, sokkal többet fizetett, hogy kegyelemhez jussón. Most vissza akar térni Kuangsuba, hogy jóvá tegye a hibáit. Ambátor hogy azt sem tudja, mi volt az a bűn, amely a lassu halálra érdemesítette.

Öngyilkos huszárhadnagy. Kecskemétről írják nekünk: Jägermeyer Rikárd, a 13-ik huszárezred fiatal hadnagya főbelötte magát s szörnyet halt. Éjfél utánig együtt mulatott bajtársaival, vig hangulatban bucsuzott el tőlük, hazament, egyik barátjának és édesanyjának bucsuleveleket írt és míg inasát a levelekkel elküldte, azalatt hajtotta végre végzetes tettét. Jägermeyer vagyonos osztrák gyároscsaládból való, az itteni társaságban nagyon kedvelték. Tettének okául azt hagyta hátra, hogy eredménytelenül udvarolt az itteni szintársulat egyik előkelő tagjának, akinek nevét pár év előtt szintén sokat emlegették hasonló tragikus körülmények között. Jägermeyer el is akarta a leányt venni, de anyja-természetesen nem akart beleegyezni a házasságba s anyjához írt levélben ezt adja öngyilkossága okául. A fiatal ember halálát a városban általán nagyon sajnálják.

A fölemelt város. Amerikában most egy egész város fölemelésére készülnek. Galveston városát, a mexikói öböl mellett, 1900. év őszén a zivatar és a hatalmas hullámverés földulta. Hogy ily katasztrófa ne ismétlődhesse, most az egész várost, valamennyi épületeit, körutjait, parkjait tizenhét lábbal magasabbra

fogják fölemelni és a régi és új nivó közt keletkező ürt kitöltik. A terv klvitele kerek tizennégy millió dollárba fog kerülni. A szerződést már meg is kötötték s e tervnek merész vállalkozója, Bates mérnök, fogja a munkálatokat is vezetni. Ilyesmi eddig csak Csikágóban fordult elő, a hol egész városrészeket kellett a Michigan-tó áradása miatt emelni, mely műveletet hidraulikus-sajtóval eszközölték.

Száznolcvan milliós örökség. Az Arad és Vidéke kalandos hirt közöl egy, Indiában elhunyt nábobról, a ki óriási vagyont hagyott hátra, a mely Magyarországon, Aradon élő rokonait illeti. Nevezett lap szerint az indiai kormány a kalkuttai magyar-osztrák konzulátus útján értesítette Reinhard Fülöp aradi butorgyárost, hogy Indiában évekkel ezelőtt örökösök nélkül elhunyt Reinhard Miklós gyémántkereskedő, a ki az aradi butorgyáros szépapjának bátyja volt.

Az elhunytak hátrahagyott óriás vagyonáért jelentkezett egy németországi távoli rokoni ág, a mely már megindította az eljárást a vagyon kiadása iránt. Az angol bíróság azonban ép az oldalági rokonok írásából megállapította, hogy az elhunytak Magyarországon közelebbi rokonai élnek s ezeket most hivatalosan értesítették, hogy terjeszszék elő okmányaika. Az örökséget, a melyről szó van, hivatalosan száznolcvan millióra becsülik. Reinhard Miklós, a kiről szó van, állítólag fiatal korában került ki a nagyvilágba s a németországi Mannheim volt első stációja. Ott nem tetszett neki az élet s rövid idő múlva már Angliában próbált szerencsét. A sors azonban üldözte, s akármibe fogott, semmi sem sikerült neki. Az angol zsoldos katonák közé állott s mint ilyen került ki Indiába, jövődjé szerencséjének színhelyére. Több évig szolgált az indiai angol hadseregben s ez idő alatt annyira kitüntette magát, hogy érdemei elismerésül az angol kormány birtokot adományozott neki. A birtoka alatt elterülő föld hatalmas gyémántmezőt rejtett magában, a mi egy szerencsés véletlen folytán derült ki. Ez időtájt kezdődött az európai gyémántláz, a mely sok kalandos embert csábított Indiába s többen ezek közül az ő területén is kutatni kezdtek beleegyezésével és fölfedezték a milliókat érő kincset. Néhány év alatt milliókat szerzett. Hosszu életet élt, családot azonban sohasem alapított, gyermekek és végrendelet nélkül halt meg.

Főerdész és vadorzó. A békésvármegyei Uj-Kigyósról írják: Balogh István itteni lakos a minap Nétor István földjén a tilosban vadásztatott. Maár József, Wenckheim Frigyes gróf főerdésze és az erdőőr rajtakapták a vadorzáson. Balogh menekülni próbált, de a főerdész rálőtt. Erre a vadorzó megfordult először kilötte a főerdész kezéből a puskát, azután még egyszer rálőtt. A golyó a mellén érte a főerdészt, a ki súlyosan megsebesült. A vadorzót a csendőrség elfogta.

Szerencsétlenség a Dunán. Galambócnál a Dunán szerencsétlenség történt. A szerb gőzhajóstársaság gőzhajója Galambócnál utasokat akart fölvenni. A társaságnak itt nincs hajóhidja, az utasokat tehát csónakon szállítják a hajóra. Minap a szállító csónak a nagy szélviharban fölborult és a nagyámu utasok a Dunába estek. köztük Popovics Riszta, volt szkupstinaelnök felesége, Antonovics belgrádi ékszerész, Siriden belgrádi mérnök. A hajóslegények kifogták az utasokat, de ketten belefulladtak a vízbe. Az egyik, egy öreg asszony, a másiknak a kilétét nem tudják.

Hibaigazítás. Lapunk 22-ik számában, a »Hirek« rovatában »A kártékony ragadozó állatok irtása« feliratu hírünkbe sajnálatos tévedésből hibák csusztabe, a mennyiben a vadmacska lődíja 30, a rókaé 30, a nyuszté 20 és a nyesté szinte 20 koronával van kitüntetve. Ezeu számoktól mindenütt elhagyandó a »0« a lődíjak lesznek tehát 3, 3, 2 és 2 korona.

Összenőtt ikrek Miskolcon. Barnum híres szíami ikrei: Dódika és Rádika, a kiknek sorsa a párisi operáció után annyira felköltötte a világ figyelmét, tudvalevőleg már elhunytak. De akadt helyükbe új csoda: a mikolci összenőtt ikertestvér. Azt jelentik ugyanis nevünk Miskolcrról, hogy a vármegye egyik községéből egy testvérpárt vittek a minap az ottani Erzsébet-kórházba. Mindkettő leány s hasuknál vannak összenőve. A kéthetes ikreket megvizsgálta Singer Hernik dr. főorvos s kijelentette, hogy az operáció egyik gyermek halálát fogja okozni. Az összenőtt ikrek egyébként egészségesek és csodájukra jár a város intelligenciája.

Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Maurhner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlitendők az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dúsz választéka.

Szerkesztői üzenetek.

Roskó Pál urnak, T. Szele. Ha több hivatalhoz egyszerre nevezik ki, az elnyert állomások közül tetszés szerint választhat; lemondás okául felhossa, hogy a másik állomást fogadta el. A már egyszer bélyegelt okmányra több bélyeg nem kell. Az összes kérvények fel lesznek terjesztve. Segéderdőőröket a hivatalfőnök nevezi ki. **Papp János** urnak, Marócz. Sajnos, hogy az okmányokat mindenünnen oly későn adják ki, de hisszük, hogy most már megkapja.

A kiadóhivatal postája.

Polcsék Ferenc urnak, Jerszeg. A címet kijavítottuk. **Szászik Ignác** urnak. Kőviz. 5 K. beérkezett. **Bándi Sándor** urnak. Romuli. A lakásváltozást bejegyeztük.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A nagy-bocskói »Klotild« első magyar vegyipar részvénytársaság tulajdonát képező Közép- és Felső-apsa községek határában fekvő bükkfaerdő birtok Gyertyánliget fakezelőség részéről két erdőőri állásra pályázat hirdettetik.

Javadalmazás:

Egy állás ezer (1000) korona évi fizetés.

Egy állás nyolczszáz (800) korona évi fizetés.

Mindkét állással az erdőben építendő természetbeni lakás; szükséges tüzelőfa tövön és egy tehénre, valamint egy két éves tinónak télen eltartására szükséges kaszáló, valamint legelő használatl van egybekötve.

Pályázók ép, erős testalkatú, jól látó, halló és beszélő képességüket törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal, erkölcsi magaviseletüket, valamint eddigi foglalkozásukat megfelelő bizonyítvánnyal igazolni kötelesek.

Pályázókra nézve legalább az erdőőri szakvizsga,

a magyar nyelvnek szóban és írásban és lehetőleg román nyelvnek szóban való bírása kötelező.

Azon pályázók, kik eddig a bükküzifa kezelésnél alkalmazva voltak és ebbeli jártasságukat igazolni képesek, előnyben részesülnek.

Pályázatok felszerelve, sajátkezüleg irt kérvénnyel **1904. évi márczius hó 20-ig** az alantirt fakezelőséghez nyújtandók be.

Gyertyánliget (Máramaros), 1904. év február hó 15-én.

A Klotild vegyipar fakezelőség.

Pályázat.

Gróf Zámoyisky András mniseki uradalma erdei-nél az erdőkezelői állás megüresedvén, arra ezennel pályázat nyitattik. Pályázhatnak mindazok, kik valamely erdőőri szakiskolának végzett növendékei, róm. kath. vallásuk, a magyar és a tót nyelvet bírják, az erdőőri szakvizsgát letették és valamely nagyobb uradalomnál már szolgálatban állottak. A folyamodványok folyó évi április hó 15-ig a következő címre küldendők: Uradalmi intézőség, Lubló vár, u. p. Ó-Lubló, Szepes megye.

Alkalmazást keres

erdészetenél egy 22 éves fiatalember, ki a liptó-ujvári m. kir. erdőőri szakiskolát jó sikerrel végezte, egy évig már alkalmazva volt s az erdőőri szakvizsgát is jó sikerrel letette; magyarul és németül jól beszél. Szíves megkeresések a következő címre intézendők: **Jauch Ferenc** végzett szakiskolás, Alsó-Mocsolád, u. p. Mágocs, Baranya megye. 1—5

ÁLLÁST KERES

37 éves III-ad oszt. szakvizsgázott erdőőr; érti a nemes vadak tenyésztését, dúvadak mérgezéséhez, mezőgazdasághoz és szőlőmiveléshez. Állást bármely vidéken elfogad és szolgálatát azonnal elfoglalhatja. 1—2

Szarvas és őz agancs

talapzatok, finom faragott ráma, fénykép keretek, szivar-, keztyű dobozok s más faragványok olcsón készülnek **Briestenszky József** műfaragászati intézetében. Rajec, Trencsén megye.

Képes árjegyzék ingyen.

1—2

287/1904.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Küküllő vármegyében három község határára kiterjedő, Szász-Sáros lakhelylyel a III-ik erdőőri kerületben megüresedett, összesen 490 korona illetményenyl és nyugdíjjal egybekötött II-od osztályu erdőőri állásra pályázat hirdettetik.

Pályázók felhivatnak, hogy az 1879 évi XXXI. t.-c. 37 §-ában előirt szakvizsga letételét, valamint életkorukat, — esetleg eddigi alkalmazásukat és végül ép szellemi erő és egészséges testalkatuk mellett hibátlan beszélő és halló képességüket igazoló okmányokkal felszerelt bélyeges kérvényüket 1904 évi márczius hó 25-ig alulirott m. kir. állami erdőhivatalhoz annál is inkább igyekezzenek benyújtani, mivel az elkéssetten érkező folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

A kinevezendő erdőőr állását a kinevezéstől számítandó 15 napon belül elfoglalni köteles.

Kelt Segesváron 1904 évi márczius hó 7-én.

A m. kir. állami erdőhivatal.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebeens

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fil.
Fél évre	4 kor. — fil.
Negyed évre	2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendőek.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradzky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköztásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszöres hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. Márczius 13.

24. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Követendő példa. 2. A szarvas-, dâm- és ôzvad és ezek okszerű kezelése. 3. Tárca: Tengeri csata. 4. Hasznos tudnivalók. 5. Különfélék. 6. Hírek. 7. Szerkesztői üzenetek. 8. A kiadóhivatal postája. 9. A borítékon: Hirdetések és pályázatok. 10.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő es. és kir. Fensége József Fôherczeg udv. szállítói
A nagyméltóságu Földmivelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütô utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját mûhelyeink a házban: Sütô utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

III. A XVszámu, kimerítô tartalmu árjegyzékünk közrebocsájtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendô, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönben felszerelési czikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthe-tô számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb franczia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó czikket készsèggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet forditunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatraingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TARSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő esászári és királyi Fensége József fôherczeg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmivelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-forrás.

A kisbirtokosok által

sajátkezüleg, a legnagyobb gonddal, angolnyelven és raffiás eljárással készített, kitűnő minőségű, vagyoniilag szavatolt fajtisztá, I-ső rendű minisiteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

Szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

csemege és borfaj szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának, a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak!!

Minden nagy hangon hirdető, gyárilag fűlesztett, reklamizott, előhajításos oltást messze felülmúlnak!

Chasselás, muskotály és más legkiválóbb csemege-fajokból összeválogatott I-ső rendű

Lugasgyűjtemény ára:

(melyeknek megeredéseért felelősség vállalatik.)

1. Kis összeállítás 15 darab 5 kor.; 2. Nagy összeállítás 30 darab 10 kor.

a) borfajok:

Amerikai ripára portális alanyon oltott gyökerező fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra:

Ezer drb. 200 kor. — f.
Száz drb. 22 kor. — f.
Tíz drb. 2 kor. 50 f.

b) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendőek:

Ezer drb. 220—240 k.
Száz drb. 25—30 k.
Tíz drb. 3—5 k.

Hazai szőlőfajok! — Filoxeramentes:

Szőlőkirály (Delaware.) A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai directtermő, melynek 25—26%-os cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó hasonló a szomorodni másához és a maderához. Silányabb kerti, vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A Delaware francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen peronospórának ellentálló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltán nevezhetjük a **borok királyának**. A **jövő szőlőszeti kincse**. Mindenütt megterem; úgy a homokon, mint a kötött, agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós, szivós zöldhajtása 1—2° hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeinek fogva megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaik fala mellett s a inden egyéb nem használható helyeken mint.

Szőlőlugas tenyésztessék

100 drb-ból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály!

Mintabor 2 korona.

(Delawáre.)

Riparia portalis telepek. Nagymennyiségű riparia eladás.

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok! palackokban úgy, mint hordókban kicsinyben és nagyban a legutányosabban beszerezhető s kívánatra, válasz bélyeg ellenében bővebb felvilágosítás, vagy 1 korona utánvétel mellett minta bort küld:

Az Érmelléki Szőlőszeti és Borászati Szakközlöny, mint Országos Hirdetési Kalauz

Székelyhid, Biharmegye.

3—20

Allást keres

25 éves nőtlen erdőőr, ki az erdőőri szakvizsgát a mult 1903 év őszén tette le. Címe megtudható lapunk szerkesztőségénél.

7—10

Unghváry

László

(Czegledi) 300 holdas bor.

termő szőlőtelepének, továbbá

gyümölcs- és szőlőfaiskolájának

árjegyzéke megjelent hol 5 krajczár.

tól fellele nemes csemetek, 2 forinttól

fellele sima és gyökerező szőlővesszők;

továbbá — 16—18 forinttól fellele saját

termésű rendkívül finom újborok kap-

hatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa-

vadoncz, akác- és gleditschia-csemetek.

Tessék árjegyzéket (borról is)

kérni.

Hitelt nyújtok

1—2—3 évre (kamat nélkül: városok, községek megyék, vizszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János

Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórák, főtárlója a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

ÉLŐ VAD!

Élő foglyokat, fécánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengeri nyulakat, baglyokat és minden más állatokat magas áron vásárol az „Élőállatkiviteli vállalat és állat nagykereskedő”: **O. Frank, Wien V., Zentagasse 48 sz.** Továbbá szállítok mindenféle élő vadat és más első minőségű állatot. Minden vadásznak és vadászat kedvelőnek nélkülözhetlen tanácsadóval ellátott képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Csoportos nyulfogáshoz saját hálómát és foglyok s fécánok szállításához saját csomagolási eszközeimet bérmentve küldöm meg.

Magyar magpergető gyár

Faragó Béla

cs. és kir. udvari szállító.

Zala-Egerszegen.

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy erdei vetőmag szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitűnő módon megnyilatkozott b. pártolásában megtartani méltóztassék.

Erdei fenyőmagot a legmagasabb csiraképesség és szavatosság mellett ajánl.

Vörös-fenyő-magot magas tisztaság és kitűnő csiraképesség szavatolása mellett árusít.

Jegenye-fenyő-magja gondos, szakszerű átteleltetésben részesült.

Fekete fenyőmagot kitűnő minőségben szállít.

Luczfenyő magja elsőrangú termési helyről származik és a legértékesebb, a mi egyáltalán forgalomba jön.

Juhar magjai kizárólag ideai termésűek és tavalyiakkal nem kevertek

Exotikus famagvakat megbízható minőségben szállít.

Köris magra szóló szíves előjegyzéseket mielőbb kér, mert az idén kevés termett.

Gyümölcsfa magvakat 1903 évi termést kitűnő minőségben ajánl.

Nagy Éger, Gyertyán, Akác Gleditschia és Hársfa magkészletekkel rendelkezik, a melyeknek csiraképessége elsőrangú.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.

Mindennemű bel- és külföldi
ERDEI VETŐ MAGOT,
gyümölcs és lombfa magvakat
szállít

elismert kitűnő minőségben,
a lehető legolcsóbb napi árak mellett

Stainer Gyula

csász. és kir. udvari szállító

első körmendi

magyar magpergető gyára
és erdészeti magkereskedése

Körmenden

A magvak jósága valamint a kiszolgálás pontossága felől próbarendelés által bárki meggyőződhetik.

A tavaszi vetéshez szükséges magvakat kérem lehetőleg mielőbb megrendelni.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Több ezer elismerő nyilatkozat. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.